

שאלות הנוגע לענין הוצאה - שיעור 440

(א) **כפתור רפויה** שתלויה רחוק מן הבגד בדרך דבני אדם להקפיד עליו שנראית מגונה ואין דעתו לתקן כפתור זה מותר לצאת בהם לרה"ר דאינם חשובים אצל האדם וה"ה תוויות המחיר (שש"כ י"ח - מ"ד) אמנם עיין בל"ט מלאכות של רב Ribiat שחלק עליו שכיון שהוא גנאי ללובשו אסור לצאת בו דכיון שהקפיד עליו אינו בטל ודומה לדין רוק שנתלש (עירונין ל"ח:) דאסור לצאת בו ד' אמות ברה"ר ועוד הביא המנחת שבת (פ"ד - כ"ז) שנסתפק בדין כפתור רפויה ותלויה רחוק מן הבגד וכ"כ התשובות והנהגות (ח - ר"מ) דאסור ולכאורה יש לחלק בין רוק שנתלש לדבר שמחובר לבגד (וכ"כ רב Ribiat עצמו) שאסור לצאת במעות התפור בתוך בגדו רק משום שמא יקחנו משם כמו שכתב הב"י (סו"ס ע"ה) וכ"כ הרמ"א (ע"ה - כ"ג) דמותר לצאת במטפחת אף אם מחובר לכסות ועיין בשער הציון שהביא דעת הגר"א דדבר שהוא מחובר להבגד בטל אצלו אפילו אם הוא דבר חשוב והמג"א חלק עליו רק מטעם שהוא רק לשבת אבל אם הוא דרכו להיות מחובר בחול ודאי בטל ולכן בכפתור שלנו הוא מחובר להבגד ודרכו להיות מחובר ולכאורה אין נפק"מ אם הוא מגונה או לא וכ"ש אם אינו רוצה לתופרו אחר שבת והגרשז"א הסכים לפסק של השש"כ שלא הגיה על זה שום דבר (פחלק ג) ועיין באג"מ (ה - י"ח - ל"ח) דכתב על עניינינו ולא הזכיר כלל חילוק בין מגונה לאינו מגונה וגם המנחת יצחק (ג - ל"ו) לא חלק

(ב) **כפתור רזרבה** ג"כ מותר מטעם שמחובר לבגדו ועוד דמלכתחילה מחברים אותו ותפקידו להיות מחובר במקום זה לשם רזרבה (שש"כ י"ח - קל"ח בשם הגרשז"א) ושמעתי מרב דוד פיינשטיין דמותר מטעם אחר דהיינו משום דאין דעתו עליו כלל וגם אינו יודע מי שישתמש בכפתור רזרבה

(ג) **מותר לצאת במעיל גשם** בימי הקיץ כשהרוכסן או הכפתורים שבו העשויים כדי לחבר בהם ביטנה (lining) לעת הקור דאינו דומה לכפתור רפויה שדעתו לתקנו דהוא דבר שלם ואינו צריך תיקון ודרכו לצאת כך בלא ביטנה בימי הקיץ ולא דמי לרצועת משי התלויה באבנט דאסור לצאת בו (ע"ה - ל"ט) דאין דרכו לצאת ברצועה זו בלא מנעל שהרצועה קשור לו

(ד) **חגורת בגד עליון** שתחובה בלולאות הבגד ואינה קשורה מלפניו ורק תלוין מותר לצאת בו ברה"ר דהוי חלק מן הבגד אף שלא בשעת תשמישו ודומיא לשרוך נעל שגם אם לא קשר בו במנעל מותר לצאת בו (שש"כ י"ח - קכ"ז) וכ"כ הערוך השלחן (ע"ה - ק"ז) דמותר ועיין עוד בשו"ת חלקת יעקב (י"ז - ק"ל וקט"ז) שנשאר בצ"ע ברה"ר מ"מ צריך ליזהר שלא ליתן חלק התלויה בכיסו שזה אין דרך לבישה ונראה כמשא ולא כמלכוש וע"ע בכה"ל (ע"ה - ל"ז ד"ה שתפרס) בענין בתי ידים תלויים על ידי קשר ולא על ידי

(ה) **אמנם לצאת בטלית קטן** וציצית בכיסו מותר שדרכו בכך בחול וזה דרך לבישה ושמעתי בשם רב משה דאסור משום מרזב שנעשה בטלית קטן תחת בגדו

(ו) **מותר לצאת בסיכה על כובע קטן** שהיא בית יד להכיפה (מ"ב ע"ג - כ"ד) ואולי מותר לצאת בה גם בשעה שאינה מחזיקה (שש"כ י"ח - קכ"ז)

(ז) **ממחטה שנתונה בכיס העליון של בגדו** לנוי בלבד אפילו אינה תפורה שריינין שנוי לבגד (שש"כ י"ח - כ"ה)

(ח) **מותר לצאת בשיניים תותבות** (ע"ג - י"ב) שהם מלבושו ובטל לגופו

ט) פלטה ליישר שיניים (bite plate) מותר ללובשו שאין זה באיסור מתקן ומותר לצאת בה לרה"ר דהוי דומיא לקמיע מומחה (שש"כ י"ח - קי"ז)

י) מותר לצאת לרה"ר בכגד להחזיק יד שכואבת (sling) וגם בצמר גפן באזנו הכואבת וחגורה שנקרא rupture belt שתורת בגד עליהם ואין בהם איסור רפואה וה"ה i.v. heplack

יא) מוך להפסק טהרה עיין באג"מ (ג - מ"ז) שאולי יש להתיר משום שהוא הוצאה שלא כדרכו כלל והוי שינוי גמור ונשאר בצ"ע ובשש"כ בשם הגרשז"א כתב (י"ח - פ"ו) דחשוב כאחד מבגדיה ולא דמי למוך שהתקינה לנידתה דהוי רק להציל מלכלוך ויותר דומה לשעון יד דאינו אלא כדי לדעת הזמן ואפי"ה כיון שרבים לובשים אותו כדי לדעת הזמן נחשב שפיר למלבוש וה"ה בהמוך (שס נחלק ג)

יב) אסור לצאת באפדה (sweater) חגור על מתניו שזה משא וחייב חטאת דהוי משא ולא דרך לבישה

יג) מותר לצאת לרה"ר בלבישת orthopedic supports & insoles אבל לא כשהם בסנדלים פתוחים (מ"ב ע"ג - מ"ד) דהרי יש חשש שיפלו ואתי לאתויי ד' אמות ברה"ר מ"מ בסנדלים פתוחים לחוד יש מקום להתיר דאין אנו הולכין יחף (מ"ב ע"ב - ס"ח)

יד) זקן או חולה שאינו יכול לילך בלא מקל מותר לילך בו אבל אם אפשר לו לילך זולתו ואינו נוטלו אלא להחזיק עצמו אסור (ע"ב - י"ז) ואפילו בחורף על קרח אין להתיר (ע"ב) ובמקל תפארת שנושאו לכבוד אסור לצאת בו (מ"ב ע"ב - ס"ו) ודלא כהאליהו רבה שהתיר

טו) הליכת נכה בקביים לכאורה דינו דומה לחולה וזקן באות הקודם ומי ששכח הקביים בביתו אין להתיר לנכרי להביאו דודאי ע"י סיוע דאינשי יוכל לילך (אג"מ ד - ז; נסופו)

טז) i.d. wrist tag - עיין באג"מ (ח - קי"ח) דמותר לצאת בשעון יד שנחשב לבישה ממש וראיתו מטבעת שיש עליה חותם לאיש וכשיתקלקל החותם לא ילבושו ומ"מ מותר אף שעיקר הלבישה הוא לתשמיש וה"ה בנ"ד שהוא לבוש על גופו ודרכו בכך מותר (אג"מ ה - כ"ד - י)

יז) לצאת לרה"ר כשמעיל נתון על כתפיו (בלי ללבוש את חשרוולים) הוי דרך לבישה וראיה מסודר (ע"ב - ל"ד ובמ"ב קי"ז) ומ"מ ברה"ר גמורה נכון להחמיר דאולי יש לחשוש דשמא יפול (שש"כ י"ח - כ"ד)

יח) כיסוי האזנים בזמן שהקור גדול מותר דומיא דכפפות (שש"כ י"ח - ד)

יט) יכול להגביה מכנסים שלו שלא יתלכלך בשלג אבל רק מעט ולא הרבה דנעשה כמרוזב (מ"ב ע"ב - קי"ח) ולא דרך מלבוש הוא ודעת השו"ע (ע"ב - ל"ח) אפילו הרבה מותר ודעת הט"ז אפילו מעט אסור אמנם טליתו אסור אפילו להגביה מעט אבל להתנאות מותר (ע"ב - ל"ח)

כ) לצאת בשרוולים כופלים איזה פעמים (rolled-up sleeves) עיין באג"מ (ה - י"ח - כ"ט ול"ד) ול"ט מלאכות (Ribiat רב 528A) שכתב בשם רב משה דלאנשים שרוצים ללבוש דוקא בגד בעל זרועות ארוכות אפילו בשעת החום להם הוא דרך לבישה ושרי ולשאר אנשים אסור דאין צריך כלל לחלק המקופל ואבאר